

PK-942 2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

A Habsburg Ottó Alapítvány létrehozásáról, valamint a működéséhez szükséges feltételek és forrás biztosításáról az 1099/2017. (III.6.) Korm. határozat rendelkezett.

A beszámolás évében a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszternek a civil és társadalmi kapcsolatok fejlesztése feladat- és hatáskörével összefüggésben végzett feladatait a Miniszterelnökséggel kötött kezelő szervei megállapodás alapján, a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezetében - a Civil és Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Helyettes Államtitkárság szakmai felügyelete alatt - rendelkezésre álló támogatási célú fejezeti kezelésű előirányzat terhére kezelő szervként a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. (a továbbiakban: Támogató) látja el.

A Habsburg Ottó Alapítvány a szakmai programjában foglaltak megvalósításával hozzájárul a Miniszterelnökséget vezető miniszternek a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V.24.) Korm. rendelet 30. § (1) bekezdés 9. pontjában meghatározott közfeladatahoz, azaz a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséhez.

A Támogató „A Habsburg Ottó Alapítvány közfadataihoz kapcsolódó 2023. évi működési és szakmai feladatainak támogatása” támogatási cél megvalósításához 450,0 millió Ft költségvetési támogatást biztosított.

A támogatás forrásának ÁHT azonosító száma: 385562.

A támogatott tevékenység kormányzati funkciók rendje szerinti besorolása: 084031.

A költségvetési támogatás azonosítószáma: CNP-KP-1-2023/1-000025

A Támogatói Okirat alapján biztosított költségvetési támogatás felhasználására vonatkozó számviteli törvény szerinti beszámoló a 2023. évben az alábbiak szerint alakult:

A Kuratórium hét, a Felügyelő Bizottság öt és a levéltári kutatást segítő Hozzáférési Bizottság három tagjának díjazása a KTHÁT/446/17/2017. alapítói határozat alapján került megállapításra. 2019. január 1. napjától három év határozott időtartamra a 4/2018.(XII.20.), illetőleg a 3/2018. (XII.20.) számú alapítói határozat alapján a Felügyelő Bizottság létszáma további 5 fő. A tisztségviselők 2023. június 29. napjától terjedő újabb három (3) év határozott időtartamra megválasztásra kerültek.

Az OVH Archiv Stiftung és az Alapítvány között létrejött bérleti szerződés szerint felmért és leltározott hagyaték 1. és 2. számú Mellékleteinek elfogadása a (15/2019. (VI.3.) számú határozat) Kuratórium döntése alapján 2019. június 3. A Hozzáférési Bizottság ezen időponttól működik.

Az Alapító által, az Alapítvány operatív irányítására, az alapítványi célok folyamatos megvalósítása érdekében kinevezett igazgató 15 fős Igazgatósággal látta el a 2023. évi feladatait.

RÁFORDÍTÁSOK

Személyi jellegű ráfordítások (Személyi juttatások és munkaadókat terhelő járulékok)

A **személyi juttatásokra** előirányzott összeg a kuratóriumi, felügyelő bizottsági, hozzáférési bizottsági tagok juttatásainak, az Alapítvány operatív működését biztosító Igazgatóság munkavállalói illetményének és egyéb juttatásainak (cafetéria, BKK bérlet, munkába járás), a megbízási díjak, napi díjak, valamint a reprezentációs kiadásainak fedezetére kerültek felhasználásra.

Év végéig az Alapítvány vezető tisztségviselői részére a tiszteletdíj összege 41,4 millió Ft, a Felügyelő Bizottság részére 24,0 millió Ft, a Hozzáférési Bizottság részére 3,3 millió Ft, az Igazgatóság munkavállalói részére 141,6 millió Ft (amelyből az igazgató részére 18,0 millió Ft) és megbízási szerződéssel további 20,7 millió Ft, valamint 22,2 millió Ft járulék összeg felhasználására került sor.

Cafetériára 2,5 millió Ft-ot, reprezentációs (hivatalos vendéglátás) kiadásokra 5,5 millió Ft-ot, napi díjra 1,5 költöttünk.

Anyagjellegű ráfordítások

Szakmai és üzemeltetési anyagoknál a tényleges kiadások között irodaszer, kisértékű eszközök beszerzése, valamint az alapítványi személygépkocsi üzemanyag-, ápolásához szükséges anyagok költségei jelennek meg, amelynek összege 3,8 millió Ft. Hírlapra, szakkönyvekre 1,4 millió Ft-ot fordítottunk.

A szolgáltatási kiadások között telefon és internet, postai szolgáltatás díjai, bérleti díjak (hagyaték, iroda, garázs, gépkocsi fenntartási díj), karbantartási, üzemeltetési költségek, ügyvédi, könyvelési, könyvvizsgálói, levéltári tevékenység, rendezvényhez kapcsolódó tolmácsolás-fordítás, lektorálás, grafikai, online szolgáltatás, illetve bankköltségek kifizetésére került sor. Néhány kiadás a felsoroltak közül:

Az Alapítvány és az OVH Archiv Stiftung között 2018. december 19-én létrejött bérleti szerződés alapján 2023. január 1. napjától az év végéig 100.000 euro bérleti díjat fizettünk ki, amelynek forint összege a Magyar Nemzeti Bank által közzétett középárfolyamon 39,2 millió Ft, az áfa befizetési kötelezettség további 10,6 millió Ft kiadást keletkeztetett. Az ügyletből adódó árfolyamkülönbség 0,9 millió Ft, amely a saját tőkét növeli.

A Magyarországi Evangélikus Egyház részére irodabérlet jogcímen 30,4 millió Ft bérleti és üzemeltetési díjat fizettünk ki. A hagyatékból a könyvészeti anyag egy részét (77 doboz, 3579 darab) a Magyar Nemzeti Levéltár Pest Megyei Levéltárában helyeztük el bértárolás formájában, amelynek költsége 0,5 millió Ft. A garázsbérlet kiadása egész évre 0,6 millió Ft volt.

Az Alapítvány könyvviteli és könyvvizsgálati szolgáltatásokra 9,9 millió Ft összeget, jogi tanácsadás és képviselő kiadására 8,7 millió Ft-ot fordított.

Levéltári tevékenység keretében 2,2 millió Ft-ot költöttünk.

Eszközök (kommunikáció, informatika, kávéfőző, hivatali személygépkocsi) karbantartására 3,3 millió forintot fizettünk ki.

IT szolgáltatásra licence díjakra 8,3 millió Ft-ot, egyéb szolgáltatásra (foglalkozás-egészségügy, útdíj, parkolás) 9,3 millió Ft-ot fordítottunk.

Postaköltség, telefon- és internet díjakra 2,0 millió Ft-ot fizettünk ki.

Az Alapítvány bankszámla forgalmát terhelő bankköltség 2,1 millió Ft.

Hagyaték- és gépjármű biztosítására 2,1 millió Ft-ot fordítottunk

Rendezvényszervezés és egyéb rendezvényhez kapcsolódó szolgáltatásokra összességében 34,0 millió Ft összeget fizettünk ki. A dologi kiadások között a bérleti díjak, lektorálás, fotózás, fordítás-tolmácsolás, kommunikáció, roll-up tervezés, -gyártás, reklám- és propaganda (reklámanyag, konferencia anyagok, névjegykártya készítés), online szolgáltatás igénybevétele, nyomdai kiadások költségei merültek fel.

A rendezvények kiadásai közül a megbízási szerződéssel foglalkoztatott magánszemélyek juttatásai a személyi juttatások között jelennek meg.

Szállítás, külföldi-, belföldi kiküldetések keretében e feladat 14,3 millió Ft összeget fordítottunk. A felhasználás a külföldi és belföldi kiállítások, konferenciák, Habsburg Ottó tevékenységének széles körű bemutatása, megismertetése és emlékének megőrzése érdekében merült fel.

A beszámolás évében az **értékcsökkenési leírás** 10,8 millió Ft.

Egyéb ráfordítások

Egyéb ráfordításra 0,5 millió Ft összeget fizettünk ki.

Felhalmozási kiadások

Az Alapítvány a zavartalan működés érdekében tárolóbútor, irodabútor, hivatali telefon, informatikai eszközök, műtárgy beszerzésére került sor. A tárgyi eszköz összesen 8,4 millió, valamint immateriális javak beszerzése (Habsburg Ottóval készült video interjú felhasználási joga) 3,3 millió Ft.

A Habsburg Ottóhoz kapcsolódó gyűjtemény gyarapítására 0,4 millió Ft-ot fordítottunk.

A Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt. informatikai beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 301/2018. (XII.27.) Korm. rendelet hatálya az Alapítványra is kiterjed. Közbeszerzési eljárás lefolytatására nem került sor.

Az adózott eredmény 12,2 millió Ft (árfolyamkülönbözet, magánszemély adománya, kamatbevétel), a saját tőke összege 104,8 millió Ft. A magánszemély adománya a közfeladat ellátására került felhasználásra.

A köztársasági elnök az Alapítványt a jeruzsálemi ispotállal kapcsolatos tervei megvalósítására 7,5 millió Ft adományban részesítette, azonban az ehhez kapcsolódó eseményeket, feladatokat a háború kitörése miatt a következő évre szükséges halasztani.

2024. május 1-jén lesz Markus St. Bugnyár rektori kinevezésének 20. évfordulója, ezért a kiállítás megnyitását és a konferencia megtartását május 2. napjára tűztük ki. Amennyiben a jeruzsálemi körülmények a kiutazást még ekkor sem teszik lehetővé, akkor az addigra elkészülő magyar nyelvű könyv bemutatását Magyarországon rendezzük meg, amelyre várjuk a szerzőt, Bugnyár rektort. Ez esetben e könyvbemutató köré szervezzük a konferenciát mindazokkal az előadókkal, akik jelezték, hogy várják az elhalasztott rendezvény pótlását.

Az Alapítvány mutatószámait a 2023. évi egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő melléklet, a közhasznú tevékenység fő célcsoportjait és az eredményeket „A tárgyévben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása” tartalmazza.

Az Alapítvány alaptevékenységén felül vállalkozási tevékenységet nem végzett.

A tárgyévben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása

A Habsburg Ottó Alapítvány a 2023-as évben folytatta mind a hagyaték írásos és tárgyi részének feldolgozását, mind névadónk szellemi örökségének ápolását.

A 2023-es évben a korábbi évekhez hasonlóan, az alapító okiratban meghatározott célkitűzések, szerint munkánk fókuszában mindenekelőtt a gyűjteményi feldolgozó tevékenység állt. A naponta felbukkanó újabb és újabb érdekességek, ritkaságok igazolják a korábban már megfogalmazott állítást, miszerint a Habsburg Ottó Alapítvány tevékenysége értékes része a magyar közgyűjteményi rendszernek: a feltárt dokumentumok egyaránt fontos adalékok jelentenek a tudományos kutatás és a nemzeti emlékezet számára. Azáltal, hogy Alapítványunk egyre érzékelhetőbben van jelen az elektronikus nyilvánosságban, örvendetesen nő irántunk a külföldi érdeklődés; mint ahogy növekszik azok száma is, akik egy-egy Habsburg Ottóval kapcsolatos dokumentummal, tárggyal gyarapítják gyűjteményünket. Alapítványunk az adományoknak köszönhetően növekvő helyigénnyel számol. Az elhelyezés a jelenlegi bérleményben egyelőre megoldható, de előbb-utóbb elkerülhetetlen, hogy visszatérjünk a Budai Várba költözés kérdésére.

2023-ban különösen nagy hangsúlyt kapott a nemzetközi és hazai megjelenés, kiállítások és konferenciák formájában. A programjainkat évfordulókhöz kapcsoltuk, mint például az Elysée szerződés, Maastrichti szerződés hatályba lépése, Kissinger 100. születésnapja, stb. Továbbra is fontosnak tartottuk Habsburg Ottó mellett édesapja, IV. Károlynak bemutatását. Szintén kiemelt helyet kapott 2023-ban az oral history, több alapítványunk névadóját jól ismerő személlyel készítettünk és rögzítettünk történelmi beszélgetést. Az év során több kiadványt is megjelentettünk, de különösen nagy sikerenk örvendezett a 99 év és 99 kép című kötetünk. Tevékenységünkkel továbbra is arra törekedtünk, hogy a Habsburg Ottó Alapítvány ismertsége, közhasznú tevékenysége és hazai és nemzetközi megjelenése határozottan új szintre léphessen.

GYŰJTEMÉNYI TERÜLET

2023-ban tovább folytatódott az Alapítvány kezelésében lévő irat-, fénykép és tárgyi anyag feldolgozása. Az archívum rendezése során – levéltár szakmai szempontokat figyelembe véve – néhány alkalommal kénytelenek voltunk a 2021-ben készült tervtől kis mértékben eltérni, mind a feldolgozás, mind a digitalizálás területén. Ennek következtében több helyen pontosítottuk az egyes dossziékban fellelhető iratanyagok tartalmát, évkörét és besorolhatóságát. A rendezés részeként továbbra is kiválogatjuk a duplumokat.

A 2023-as évben történt feldolgozásnak, az ebből születő cikkeknek, tanulmányoknak és konferencia előadásoknak, valamint interjúknak és médiamegjelenéseknek köszönhetően idén is számos kutató, egyetemi oktató kereste meg Alapítványunkat. A kutatás a 2022. január 1-től hatályos kutatási szabályzatunk szerint történik, az érintett személyekkel, családtagokkal egyeztetve biztosítunk digitális formában való hozzáférést a dokumentumokhoz.

Az Alapítvány interneten elérhető gyűjteményi adatbázisa folyamatosan bővül. Az adatbázisban szereplő rekordok adatai és ismertetései a Habsburg Ottó Alapítvány (HOAL) nyilvántartásán alapulnak, és szerzői jogvédelem alá esnek. Felhasználásuk, idézésük esetén kérjük az internetes forrásmegjelölés általános szabályainak betartását.

Feldolgozott levéltári gyűjteményi egységek

A gyűjteményi területen havi rendszerességgel elvégzett munka ellenőrzése és a feladatok meghatározása a korábbi évek gyakorlata alapján folytatódott. A szakmai kérdések megvitatása végezt 2023-ban öt alkalommal került sor külön általános gyűjteményi értekezletre. A jó munkahelyi légkörnek köszönhetően azonban folyamatos a párbeszéd az állomány rendezésével, digitalizálásával és feldolgozásával kapcsolatban.

Az elmúlt év adott időszakához viszonyítva jelentősebb mennyiségű gyűjteményi egységet dolgoztunk fel részlegesen vagy teljesen. A digitális tartalmat kezelő HOAL Archívum elektronikus könyvtár, archívum és publikációs rendszerben folyamatosan történik a feltöltés, a digitalizált egységek egyre nagyobb számban válnak elérhetővé a világhálón a kutatók számára is. 2023 év végére honlapunkon keresztül 2649 jegyzékbe vett kötet, 30.127 jegyzékbe vett oldal és 94 kilométer kereshető szöveg elérhető a rendszerből. A nagyobb adatbiztonság érdekében az elkészült jegyzékeket Excel-táblázatban is vezetjük.

A 2022-ben kötött bérszerződés értelmében a kisebb történeti értékkel bíró könyvanyag egy részét (77 doboz, 3579 darab) továbbra is a klimatizált Magyar Nemzeti Levéltár Pest Vármegyei Levéltárában tároljuk, és – a szerződésnek megfelelően – az őrzött anyaghoz előzetes egyeztetés után bármikor hozzáférhetünk.

A gyűjtemény rendezése, feldolgozása és digitalizálása

A tavalyi évben, 2022-ben elkészült „Habsburg Ottó magyar nyelvű levelezése 1988–2011” (módosított jelzete: HOAL I-2-c) állományrész darabszintű jegyzékkel rendelkezik, és 2022-től folyamatos a mintegy 49 ezer oldal digitalizálása. A többi állományrész ezzel párhuzamosan zajló rendezése során újabb, az említett irategyüttesbe tartozó dokumentumok kerültek elő,

amelyeket besoroltuk a megfelelő helyre. A munka befejezése és a digitalizálásra való előkészítése előtt ellenőrző rendezést folytattunk a teljes anyagban.

Habsburg Ottó 1988 és 2011 közötti – eddig ismert – magyar levelezőpartnereinek névsora elkészült és a kutatók, érdeklődők számára is elérhető honlapunkon. A közel 5500 nevet tartalmazó listán szereplő személyek jelentős részét sikeresen azonosítottuk.

A 2022. év második félévében tovább folytatódott a Pannonhalmi Főapátság digitalizáló műhelyében megkezdett munka (HOAL I-2-c). A 2023-as évben közel 10 ezer oldalnyi iratanyagot vittünk a műhelyükbe.

A HOAL I-2-c iratai közül, az 1980-as, 1990-es években rendszeresített faxpapírok állapota rendkívül rossz, több szinte olvashatatlaná vált. Éppen ezért folytattuk e lapok értékmentését, ebben az évben 62 oldal szövege lett Word-formátumba átmásolva.

A Habsburg Ottó angol, francia és német nyelven írt elemzéseit tartalmazó korábban „Országjelentések” névvel jelölt, mára „Hírügynökségi iratok (1952–2009)” címen (HOAL I-7) nyilvántartásba vett anyag darabszintű feldolgozása és digitalizálása még 2022-ben elkészült. Az előlapokkal együtt mintegy 10 ezer oldalnyi anyag egyes egységeit folyamatosan tesszük közzé, 2023-ban már az 1953-as év is nyilvánossá és kereshetővé vált.

Idén folytatódott Habsburg Ottó magánszemélyekkel és szervezetekkel folytatott általános levelezésének – korábban „Titkársági iratok” – (HOAL I-2-b) feldolgozása. Az alfabetikus rendben irattárazott anyagban kronologikusan haladva az 1953–1970 közötti időszakot előzetesen rendeztük, amely munka során idén további 1135 levelezőpartner iratanyaga lett kiemelve, került palliumba és készült hozzájuk középszintű jegyzék. Eddig összesen 2235 levelezőpartner azonosítása történt meg a fenti évközből. A fenti egységben feldolgozott iratanyag mennyisége a 2023-as évben: 33 doboz, 3,96 ifm.

Ezzel párhuzamosan az 1950 és 1958 között keletkezett, kronologikus rendben irattárazott levelezéshez (3,44 ifm) névmutatót készítünk a kereshetőség megkönnyítése érdekében, további 1000 új levelezőtárssal bővítve a jegyzéket.

A levelezőpartnerek közül összegyűjtöttük néhány, előzetesen kiválasztott, Habsburg Ottóval való kapcsolata szempontjából kiemelten fontos személy teljes üzenetváltását. Ezek között szerepel a 2023. november 29-én elhunyt Henry A. Kissinger is, akinek Alapítványunk őrizetében levő 1969 és 2009 közötti levelezése 428 oldalt tesz ki. Kiemelendő még Habsburg Ottónak a Mont Pelerin Társasággal kapcsolatos, a szervezetben résztvevőkkel (Friedrich August von Hayek), illetve a Bajor Keresztényszociális Unió (CSU) prominens vezetőivel folytatott levélváltásai is. Kiemelten fontosnak tartjuk a magyar emigráció tagjaival fennmaradt korrespondencia összegyűjtését. Itt a már eddig ismert személyek (Eckhardt Tibor, Bakách-Bessenyei György) mellett olyan meghatározó levelezőpartnereket kell megemlítenünk, mint Slachta Margit, Chorin Ferenc, Hedry István és Neumann Ede. Habsburg Ottóval folytatott levelezésüket digitalizáltuk és az iratok egyes részeit a HOAL Archívum nyilvános felületén is elérhetővé tettük.

Ezek feldolgozásával párhuzamosan megkezdtük a „Beszédok, interjúk” (HOAL I-4-b) irategyüttes rendezését is.

Tovább folytatódott a 2021-ben elkezdett, korábban 46 iratkonténerben tárolt „Családi

magánlevelezés”-ként őrzött levéltári anyag (HOAL I-1) szétválogatása és rendszerezése. A rendezési terv alapján az iratok 17 fő téma szerint lettek szétválogatva, közülük több mint 12.395 oldal középszinten és további egységeket alapszinten rendeztünk. Elkészült a Habsburg Ottó, Habsburg Róbert, valamint Heinrich Degenfeld levelezésének jegyzéke (1951–1973). Ugyancsak alapszintű jegyzék készült Habsburg Károly születése (1961) alkalmából érkezett jókívánságokról. Emellett megtörtént a rendezés során előkerülő sérült iratanyagok (1951–1955) jegyzékbe vétele és restaurálásra való előkészítése.

Végül pedig folytatódott Viktoria von Mensdorff grófnő, Marie-Therese Schmising-Kerssenbrock és Heinrich Degenfeld 1922. december 6. és 1924. augusztus 20. között írott naplójának (HOAL I-1-d) átírása, jegyzékelése. A naplók egy része portalanítási és fertőtlenítési eljárásokon esett át.

Fotó- és audiovizuális gyűjtemény

2023-ban folytatódott a fotógyűjtemény (Jelzet: HOAL I-5-a és HOAL I-5-b) 2019-ben megkezdett feldolgozása. Feldolgoztuk a 2000-es években készült képanyag jelentős részét (15. doboz, HOAL I-5-a 10/I-5-b 10). Javítottuk a hibás jelzeteket és az új elemek jegyzékbe illesztése is megtörtént. Szintén új egységek kerültek az 1990-es évek (13-14. doboz, HOAL I-5-a/I-5-b 9) és az 1970-es évek (11. doboz, HOAL I-5-a/I-5-b 7) anyagába is. Összesen 1500 tételnyi adattal bővült a fotótári jegyzékünk.

Az Üveglemezek, üvegnegatívok tárgyi sorozat (HOAL I-5-c) diapozitív egységeihez január folyamán tételes jegyzék készült, itt összesen 305 egység található. A diapozitívokon előfordulnak Ferenc Józsefet különböző hivatalos programjain ábrázoló képek is, de többnyire IV. Károly császár és király családi eseményeihez és frontlátogatásaihoz, illetve Habsburg Ottó gyermekkorához kapcsolható fényképanyag található.

Rendezés alatt áll a 19. számú, vegyes képanyagot tartalmazó doboz. Ebben található a Habsburg Ottóhoz és a Habsburg-családhoz kapcsolódó fényképek is, nagyrészt azonban vegyes évkörű és tematikájú, főleg ajándékba kapott fotóalbumokból álló anyagból áll. A doboz tartalmaz a család részére küldött képeslapokat is, ezeket külön egységbe rendezzük.

A 2023 elején elindított Habsburg Ottó Digitális Archívumba (archivum.hoal.hu) feltöltött, a gyűjteményünkből származó fotóknak elkészült a metaadatolása, így már összesen mintegy 600 darab kép érhető el az érdeklődők számára az online adatbázisunkban. Folytatódott a tavaly elkezdett, tematikus fénykép-digitalizálási projekt, idén az 1960-as évek fényképanyaga készül el digitális verzióban, ebből is elérhetővé vált egy válogatás az interneten, továbbá az 1950-es évekből a 2022-es feldolgozás óta besorolt fotók digitalizálása is sorra került.

Az 1980-as és 1990-es évtizedekben keletkezett anyagokat tekintve célunk, hogy összhangba hozzuk a gyűjteményünkben lévő levéltári állománnyal így a képeket folyamatosan egyeztetjük a Habsburg Ottó magyar nyelvű hivatali levelezésben található iratokkal. Ha egy képről vagy fotósorozatról kiderül, hogy ki volt a küldő, ott lehetőség szerint társítjuk az esetleg fellelhető levelezéssel, majd ezt a jegyzékben is jelöljük.

November és december folyamán újabb 146 képet sikerült a jegyzékbe felvenni, ezek az 1960-as, 1970-es, 1980-as és 1990-es évek közé tartoznak.

A fizikai elhelyezést tekintve jelentős változás történt: a Fotó-és audiovizuális gyűjtemény kiváló tárolási körülményekkel rendelkező, két munkaállomással és zárt polcrendszerrel ellátott önálló helységet kapott és felköltözött az első emeleten található 137-es szobába.

A könyvtár területén megvalósult munkák

A teljesség igényével elkészítettük Habsburg Ottó önálló kötetben megjelent műveinek bibliográfiáját.

Megkezdtük a Habsburg Ottó-cikkek bibliográfiájának összeállítását. A vonatkozó anyag 1969-cel kezdődően évenkénti, valamint laponkénti bontásban lesz megtalálható és – részben digitalizált formában – kutatható a honlapunkon. Változatlanul nyomon követjük továbbá az Arcanum és a Hungaricana adatbázisokba feltöltött, témánkba vágó növekményt.

A tavalyi év során az állományunkban teljes körűen feltérképezett, névadónk által írt cikkek közül tartalmilag is feltártuk a Tripont gyűjteménykezelő rendszerbe feltöltött dokumentumok egy részét: Új Európa (München), a budapesti Magyar Nemzet és Magyar Hírlap, valamint a Vorarlberger Nachrichten (Bregenz) cikkeit, összesen mintegy 850 írást.

Ugyancsak a tavalyi évben megkezdett munka folytatásaként Habsburg Ottó könyvtárából 815 kötet adatait vittük be a Qulto gyűjteménykezelő adatbázisba, kiegészítve a létrehozott rekordokat tárgyszavakkal is.

A szigorúan vett könyvtárosi teendők mellett kollégánk részt vett kiadványaink – Beszámoló 2022, Martonyi János: A történelem folytonossága, 99 év – 99 kép. Fényképek Habsburg Ottó életéből (vál. és szerk. Dékány Szilveszter), Trianon enciklopédia (szerk. Ablonczy Balázs et al.) – korrektúrázásában, szerkesztésében, egyes szövegrészek fordításában. Ezen kívül lektorálta a honlapunkon megjelenésre szánt írásokat.

A Habsburg Ottó Alapítvány Gyűjteményében őrzött anyagok szakmai feldolgozásához kapcsolódó külső kutatások, adatbázisok létrehozása, szakmai hálózat építése

Alapítványunkat 2023-ban is több kutató, egyetemi oktató kereste meg, így például Charles Coulombe amerikai történész, Prof. Ulrich Schlie (Bonni Egyetem); Prof. Michael Gehler (Hildesheimi Egyetem), Dr. Andrej Rahten (Maribori Egyetem) Eiichiro Tokumoto japán újságíró, Szekér Nóra (Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára), Joó András (Veritas Történetkutató Intézet és Levéltár) és Gecsényi Lajos nyugalmazott levéltár-igazgató.

A kutatóktól általában türelmet kérünk, és csak az érintett személyekkel, családtagokkal és a Hozzáférési Bizottsággal egyeztetve biztosítunk digitális formában való hozzáférést a kért és kiadható dokumentumokhoz.

Tovább folytatódtak a feldolgozó munkát segítő kutatások, elsősorban a hazai és részben külföldi közgyűjtemények körében.

2023 májusában alapítványunk tudományos igazgatóhelyettese forrásgyűjtést végzett Brüsszelben a Belga Királyi Külügyminisztérium Levéltárában (Archives Diplomatiques de Royaume de Belgique Ministère des Affaires étrangères). A belga–magyar kapcsolatok 20. századi történetéhez kapcsolódó diplomáciai iratok között elsősorban a Habsburg családhoz, azon belül is Alapítványunk névadójához köthető dokumentumokat tárt fel. Munkatársunk

szeptemberben kutatás folytatott a firenzei European University Institut által őrzött Uniós intézmények levéltárában, ahol különösen is szoros kapcsolat alakult ki a Levéltár és az alapítvány között. Az év szeptemberében munkatársaink ötnapos kutatóúton vettek részt a Hanns Seidel Alapítvány müncheni archívumában, amelynek célja a Habsburg Ottóval kapcsolatos írott és audiovizuális anyagok felkutatása volt.

Tovább bővültek a magyarországi közgyűjteményekkel való kapcsolataink, célunk továbbra is az, hogy feltárjuk és másolatok formájában Alapítványunk gyűjteményét gyarapítsuk minden Habsburg Ottóval kapcsolatba hozható irattal, fényképpel. Kollegáink kutatásokat végeztek a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában, az MNL Győr-Moson-Sopron Vármegyei Levéltár Soproni Levéltárában, a Szombathelyi Egyházmegyei Levéltárban és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában.

A hagyományos forrásgyűjtés mellett az oral history módszereivel történő interjú készítést is kiemelten fontosnak tartjuk. A gyűjtemény egyes egységeinek beazonosításához, feldolgozásához fontos megismerni más intézmények anyagait, egykori kortársak visszaemlékezéseit. Ennek érdekében interjút készítettünk a Münchenben élő Erdődy Lászlóval, valamint online formában a New York-i Etlényi Ilonával. Az év során továbbá fontos oral history beszélgetésekre került sor: Musto Istvánnal, egykori országgyűlési képviselővel, Heltai András újságíróval, Habsburg-Lotharingiai Mihállyal, József nádor dédunokájával, Habsburg Ottó közeli munkatársaival, Hans-Friedrich von Solemacher-rel, és Bernd Posselt-tel.

Gyarapodás

Az Alapítvány 2023-ban digitalizált másolatok gyűjtése mellett továbbra is fontosnak tartja, hogy gyarapítsa a Habsburg Ottóhoz köthető írott, képi, hangzó és tárgyi gyűjteményét.

Tárgyi gyűjtemény gyarapodása

Személyek adománya a gyűjteménynek:

1. HOAL II-1-a-11 Kieselbach Tamás Páneurópa mozgalommal kapcsolatos írás (Mi tette szükségessé és aktuálissá a paneurópa mozgalmát?) 1930.09.29
2. Kieselbach Tamáson keresztül Klammer Mariska „budavári enteriőr” képét kaptunk, amelyen Benczúr Gyula Habsburg Ottó portréja is látható.
3. HOAL II-1-a-12 Habsburg-Lotharingiai Gabriella 3 db archív, papíralapú fotó és és 1 db pendrive 2058 digitális fotóval 1919-2010 3 db fotó, 1 db pendrive
4. HOAL II-1-a-13 Luka László Habsburg Ottó előadása a Zürichi egyetem dísztermében magyar egyetemisták és emigránsok előtt (1960. június 18.) 2 részben , 1960, 2 db CD
5. HOAL II-1-a-14 Megyesy Jenő, Ambrose Balajthy Júlia, Etienne Perényi 18 db fotó. Vegyes családi képek, Habsburg Ottó és gyermekei. Julia Perényi, lánya Ambrose

Balajthy Júlia és Habsburg Ottó Denverben a von Richthofen-villában. Etienne Perényi, Zita királyné és lánya, Elizabeth. Üdvözlőkártyák másolata, fekete-fehér fényképmásolatok, fotópapíron, 2 db levélmásolat 1948-1970-es évek 18 db fotó, 2 db levélmásolat

6. HOAL II-1-a-15 Hans-Friedrich Freiherr von Solemacher 1 db pálmafás képeslap, 1 db dedikált portréfotó, filatéliai boríték, fénymásolt cikk az Aranygyapjas Rendről 1977, 1997, 2010 3 db kép + 6 oldal nyomtat/fénymásolat
7. HOAL II-1-a-16 Solymosi Lajosné Visszaemlékezés Habsburg Ottó 2000. március 15-i látogatásáról Kübekházán, magyar nyelven. 2000 9 oldal
8. HOAL II-1-b-2 Szigethalmi Polgármesteri Hivatal Szigethalmi Krónika 2007, Habsburg Ottó Szigethalmon 2007. február 23. 2007 2 db DVD

Vásárolt:

9. HOAL II-3-b Beck Ö. Fülöp által tervezett koronázási emlékérme vázlatrajza, mellette meghívó és Major Tamásnéval folytatott levelezés.
10. HOAL 23C F24, HOAL 23C F25 Ferenc József, IV. Károly és I. világháború gyűjtemény enteriőr képeken, ismeretlen helyszín
11. HOAL 23C F26 Habsburg Ottó félalakos portré, díszmagyarban, nagykorúsága alkalmából, Steenokkerzeel, Belgium
12. HOAL 23C F27 Habsburg Ottó és Zita királyné kezükben könyvvel ülnek feltehetőleg a Steenokkerzel-i Ham kastély szalonjában. Hátoldalán dedikálás Angyal Dávid részére: Als Erinnerung an Angyal David bácsi am 22. Oktober 1929.
13. HOAL 23C F28 IV. Károly osztrák császár és magyar király portréja (képeslap), körülötte fekete-sárga szövetből készült cérnarojtos keret
14. HOAL 23C F29 Forgatható képeslap IV. Károly és Zita, valamint Habsburg Ottó, Etelka, Róbert és Félix arcképeivel
15. HOAL 23C F30 Képeslap Károly főhercegről (tishti egyenruhában) és Zita főhercegnőről
16. HOAL 23C F31 Három generáció képeslap, Ferenc József császár Károllyal és Ottóval, a hátoldalon szövegtöredék kézírással
17. HOAL 23C F32 Zita gyermekeivel: (b-j) Ottó, Róbert, Erzsébet, Sarolta, Félix, Etelka, elől Rudolf és Károly Lajos
18. HOAL 23C F33 A császár (IV. Károly) elhagyja a St. Germain templomot, Brijuni, Horvátország, 1917

19. HOAL 23C F34, HOAL 23C F35 IV. Károly a Mária Terézia Katonai Rend átadásakor, tisztjei körében 1917. augusztus 17-én a Wartholz kastély előtt
20. HOAL 23C F36 A Nemzeti Újság 1922. április 6-án megjelent lapszáma, főoldalon gyászkeretben IV. Károly temetéséről szóló cikk (IV. évfolyam, 79. szám)
21. HOAL 23C F37 Az Érdekes Újság IV. Károly és Zita koronázásakor kiadott lapszáma

További, a Habsburg családhoz kapcsolódó plakátokat is vásároltunk.

2023-ban újabb interjúkat vásároltunk a Magyar Mozgóképfilm Megismertetéséért Alapítványtól (MMMA). A megvásárolt videóinterjúk Bokor Péter és Hanák Gábor szerkesztésében 1999-ben születtek. Az összesen 591 perc digitalizált anyag teljes leírata is megvásárlásra került.

Habsburg Ottó hagyatékának szakszerű feldolgozását szem előtt tartva – és annak a szakmai körökben történő jobb megismertetése céljából – a gyűjteményi terület munkatársai 2023-ban is nagy hangsúlyt fektettek a levéltárosi, könyvtárosi és múzeumi kollegiális kapcsolatok kiterjedt ápolására. Öt munkatársunk részt vett a Magyar Levéltárosok Egyesülete Lakiteleken vándorgyűlésén, ahol magyar és nemzetközi levéltári terület kiemelkedő képviselőivel folytathattak a gyűjteményünk szempontjából is hasznos szakmai eszmecserét.

A HOAL gyűjteményében őrzött dokumentumok közzététele, vagy Habsburg Ottó életútjához kapcsolódó publikációk 2023-ban

A honlapon megjelent cikkek

- 2023-01-05 Tekintély kritikus időkben – búcsú XVI. Benedek pápától. (F.G.)
- 2023-01-16 Berlin „láthatatlan” magyarjai, 1922. (Sz.I.G.)
- 2022-01-27 Habsburg Ottó magyar levelezéséből a holokauszt emléknapiján.
- 2023-03-15 Ottó főherceg és március idusa Chicagóban. (D.SZ.)
- 2023-03-28 Főhercegi kezdőrugás a Baszk tengerparton. (SZ.I.G.)
- 2023-04-28 Habsburg Ottó és a pápák (F.G)
- 2023-05-02 Bébiétel és Európa-politika. Claus Hipp és Habsburg Ottó (P.G)
- 2023-05-11 Látogatás Regina szülőföldjén (P.G)
- 2023-05-27 Történetek a királyfiról (G.B.E)
- 2023-07-17 Habsburg Ottó és a cserkészlet (G.B.E)
- 2023-08-25 „Őfelsége bérmanege Piusz” – Méréföldkő Habsburg Ottó vallásos neveltetésében. (F.E és G.B.E)
- 2023-09-26 Mi is az igazi lingua franca? Habsburg Ottó latin nyelvű felszólalása az Európai Parlamentben. (G.B.E. és K.B)
- 2023-10-02 Egy rendhagyó történelemóra rejtőző képei
- 2023-10-10 Az utolsó temetés a Kapucinus Kriptában (F.G)
- 2023-10-22 1956-ról – Tizenkét év távlatából (F.G)
- 2023-11-05 „Kell-e félni Oroszországtól? Habsburg Ottó véleménye 50 évvel ezelőtt (F.G és H.N.A)
- 2023-11-14 Egy közép-európai svájci útlevéllel – Karel Schwarzenberg emlékére (K.B.)

- 2023-11-30 Henri A. Kissinger, 1923-2023 (K.B)
- 2023-12-04 Nagymester díszmagyarban és az aranygyapjas lovag nyaklánc (SZ.I.G. és D.SZ)

Megjelent kiadványok

- Éves beszámoló 2022-es éves beszámoló (angol, magyar nyelven)
- 99 év – 99 kép. Fényképek Habsburg Ottó életéből (vál. és szerk. Dékány Szilveszter), Budapest, Habsburg Ottó Alapítvány és Helikon Kiadó, 2023. (A könyvből már az első hónapban 134 db kelt el könyvtárusi forgalomban.)
- Trianon enciklopédia (szerk. Ablonczy Balázs et al.), Budapest, Habsburg Ottó Alapítvány és NKE, 2023.

A szakmai visszajelzések egyöntetűen azt bizonyítják, hogy az alapítvány munkáját a széles nyilvánosság is egyre nagyobb érdeklődéssel követi.

RENDEZVÉNYEK

2023.évi rendezvények/ konferenciák:

2023. 01. 23. Évkezdés a gyűjteményben – konferencia Budapesten

Január 23-án, a magyar kultúra napja alkalmából Alapítványunk évkezdő összejövetelen mutatta be gyűjteményét, és indította el online platformját, kutathatóvá téve ezáltal az utolsó magyar trónörökös hagyatékát. A gyűjtemény gerincét Habsburg Ottó irathagyatéka adja, de a dokumentáció fontos részét képezi egyedi fényképgyűjteménye, valamint több órnyi filmfelvétel, amelyek mostantól a honlapunkon keresztül – folyamatosan bővülő tartalommal – elérhetők az online adatbázisban.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/merfoldkoho-erkezett-alapitvanyunk-digitalisan-is-megismerhető-lesz-a-habsburg-otto-gyujtemeny/>

2023. 01. 24. Közös örökség, közös felelősség – konferencia és kiállítás Bécsben

A Habsburg Ottó Alapítvány és a bécsi Collegium Hungaricum 2023. január 24-én kiállítással egybekötött konferenciával idézte fel Habsburg Ottó kivételes életútjának néhány fontos mozzanatát, különös figyelmet szentelve az egykori trónörökösnek a közép-európai politikai átalakulásokban betöltött szerepére.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/kozos-orokseg-kozos-felelosseg-konferencia-es-kiallitas-becsben/>

2023. 02. 10. Konferencia az Élysée-szerződés 60. évfordulója alkalmából - Budapest

A Habsburg Ottó Alapítvány és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Stratégiai Tanulmányok Intézete által közösen rendezett konferencia a kontinensünk életében sorsfordító eseményre, az Élysée-szerződés aláírására emlékezett az évfordulón a Ludovika Széchenyi Dísztermében, február 10-én.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/megemlekezés-az-elysee-szerződés-60-évfordulójáról/>

2023. 02. 23. Habsburg Ottó Alapítvány a történelemtanárok konferenciáján - Gödöllő

„A történelmi múlt és a történelemtanítás jelene” címmel került sor 2023. február 23-án az Evangélikus Iskolák Történelemtanárainak tizedik konferenciájára. A rendezvény szervezésében az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium és az Evangélikus Pedagógiai Intézet mellett idén részt vett a Habsburg Ottó Alapítvány is. Az eseménynek a Gödöllői Királyi Kastély adott otthont.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/habsburg-otto-alapitvany-a-tortenelemtanarok-konferenciajan/>

2023. 03. 01. Habsburg Ottó és a konzervatív hálózatok - Drezda

Pröhle Gergely, Alapítványunk igazgatója 2023. március 1-jén Berlinben, majd két nappal később a szász fővárosban, Drezdában tartott előadást „Habsburg Ottó és a konzervatív hálózatok” címmel.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/habsburg-otto-es-a-konzervativ-halozatok/>

2023. 03. 31. Rubicon-est IV. Károly, az utolsó magyar király életére emlékezve - Gödöllő

Március 31-én a nagy népszerűségnek örvendő Rubicon-est keretében Alapítványunk és a Rubicon Intézet munkatársai beszélgettek IV. Károly életéről és az egykori király utolsó hónapjairól, halálának évfordulója alkalmából. Az est egyben a Száműzöttként Madeirán című tárlatunk finisszázsa is volt, a kiállítás ugyanis a Gödöllői Királyi Kastély dísztermében megrendezett záróesemény után rögvest Gyulára költözik.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/rubicon-est-iv-karoly-az-utolso-magyar-kiraly-eletere-emlekezve/>

2023. 04. 15. IV. Károly emlékkiállításunk Gyulán mutatkozik be - Gyula

A IV. Károly király halálának centenáriuma készült, 2022-ben Gödöllőn bemutatott Száműzöttként Madeirán című emlékkiállítást április közepétől a Gyulai Almásy-kastély Látogatóközpontban mutatjuk be. A kastély kápolnájában megrendezett tárlat megnyitójára 2023. április 15-én került sor.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/iv-karoly-emlekkiallitasunk-gyulan-mutatkozik-be/>

2023. 05. 05. Munkareggeli a Habsburg Ottó Alapítvány szervezésében - Budapest

Május 5-én a Habsburg Ottó Alapítvány irodájában folytatott eszmecsere Varga Judit igazságügyi miniszter az amerikai Heritage Alapítvány (The Heritage Foundation) képviselőivel; Kevin Roberts elnökkel, James Jay Carafano alelnökkel és Erin Walsh külpolitikai szakértővel. A találkozón részt vett továbbá Mártonffy Balázs, az NKE Amerikanisztikai Intézetének vezetője.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/munkareggeli-a-habsburg-otto-alapitvany-szervezeseben/>

2023. 05. 08. Amikor a jövő elkezdődött – Az Európai Unió történetének tanulságai - Budapest

A Habsburg Ottó Alapítvány és a Nemzeti Közszerológiai Egyetem Stratégiai Tanulmányok Intézete közös konferenciát szervezett az Európa-nap alkalmából 2023. május 8-án.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/europa-nap/>

2023. 05. 19. Egerbe érkezett „Életút és örökség” kiállításunk - Eger

2023. május 19-én nyílt meg Egerben a „Habsburg Ottó – Életút és örökség” című roll-up tárlatunk, amely szeptember végéig tekinthető meg a felújított Érseki Palota Turisztikai és Látogatóközpontban.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/egerbe-erkezett-életut-es-orokseg-kiállításunk/>

2023. 05. 24. Beszélgetés az utolsó magyar királyról a gyulai Almásy-kastélyban - Gyula

A Habsburg Ottó Alapítvány és a gyulai Almásy-kastély közös szervezésében könyvbemutatóra és kerekasztal-beszélgetésre került sor május 24-én a dél-alföldi történelmi városban. A rendezvény egyúttal a helyi Erkel Ferenc Múzeum szabadegyetemi sorozatának záróeseménye is volt.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/beszelgetes-az-utolso-magyar-kiralyrol-a-gyulai-almasy-kastelyban/>

2023. 05. 26. A reálpolitika vonzásában – Henry Kissinger 100 - Budapest

„Értékek és reálpolitika – Kissinger 100” című konferenciával tisztelgett Henry A. Kissinger amerikai politikus, történész előtt születésének centenáriumán a Habsburg Ottó Alapítvány és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Stratégiai Tanulmányok Intézete. A konferenciára 2023. május 26-án került sor.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/a-realpolitika-vonzasaban-henry-kissinger-100/>

2023. 06. 06. Közép-európai együttműködés a háború árnyékában - Budapest

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Stratégiai Tanulmányok Intézete és a Habsburg Ottó Alapítvány tavalyi „Közös értékek, közös érdekek?” című konferenciájának gondolatmenetét folytattuk 2023. június 6-i rendezvényünkön. Vendégeinkkel ezúttal is térségünk jelen állapotát, kilátásait és az ukrajnai háború hatását vizsgáltuk a Németországgal való lehetséges együttműködés összefüggésében.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/kozep-europai-egyuttmukodes-a-haboru-arnyekaban-2/>

2023. 06. 30. Törékeny történelem. A Habsburg-család és Herend: kiállítás a Herendi Porcelánművészeti Múzeumban - Herend

A Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. és a Habsburg Ottó Alapítvány „Törékeny történelem. A Habsburg-család és Herend” című kiállítása 2023. június 30-án, pénteken 14 óra 30-kor nyílt meg a Herendi Porcelánművészeti Múzeumban. A tárlat a Habsburg-család és a Herendi Porcelánmanufaktúra kapcsolódási pontjait mutatta be és augusztusig volt látogatható.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/a-herendi-porcelanmuveszeti-muzeumban-nyilt-kiállításunk/>

2023. 07. 02. Zarándokhelyek a történelem forrágában: emlékmise és konferencia Pannonhalmán - Pannonhalma

A Habsburg Ottó Alapítvány beszélgetéssel egybekötött megemlékezést szervezett névadója halálának 12. évfordulója alkalmából a Pannonhalmi Főapátságban, július 2-án vasárnap 10 órától.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/emlekmise-es-konferencia-pannonhalman/>

2023. 09. 08. Tanácskozás a Habsburg-család örökségéről Gödöllőn - Gödöllő

A „Habsburgok öröksége ma” címmel rendezett konferenciát Gödöllő önkormányzata a Habsburg Ottó Alapítvány közreműködésével 2023. szeptember 8-án.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/tanacskoz-as-a-habsburg-csalad-oroksegerol-godollon/>

2023. 09. 28. Két szuverén politikai gondolkodó – Beszélgetés Habsburg Ottó és Bibó István Európa-felfogásáról Győrben - Győr

A Habsburg Ottó Alapítvány és a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kara 2023. szeptember 28-án beszélgetést szervezett Habsburg Ottó és Bibó István Európa-felfogásáról a győri jogi fakultás könyvtárában. Az esemény részeként újabb magyarországi helyszínen nyitottuk meg a Habsburg Ottó életét bemutató „Életút és örökség” című kiállításunkat.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/a-szuveren-politikai-gondolkodas-es-cselekves-utkeresesei/>

2023. 10. 02. Spanyolország Európában – Habsburg Ottó szerepe és jelentősége - Madrid

A Habsburg Ottó Alapítvány „Spanyolország Európában – Habsburg Ottó szerepe és jelentősége” címmel rendezett konferenciát és kiállítást az Európai Unió Tanácsának spanyol elnöksége alkalmából a madridi San Pablo CEU University Bölcsészettudományi Karán október 2-án.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/habsburg-ottoval-madridban/>

2023. 10. 13. A lotaringiai hercegek földjén: kiállításmegnyitó és konferencia Nancyban - Nancy

2023. október 13-án, a nancyi egyetem dísztermében Habsburg Ottó lotaringiai kapcsolatairól és európai elkötelezettségéről tartott előadást Fejérdy Gergely, Alapítványunk tudományos igazgatóhelyettese. Jelen volt az eseményen Habsburg György, Magyarország párizsi magyar nagykövete. Ezen a napon nyílt meg az „Életút és örökség” című kiállításunk a Sciences Po egyetem nancyi székhelyén. Másnap a Cordeliers templomban – ahol Szász-Meiningeni Regina és Habsburg Ottó 1951-ben örök hűséget esküdött egymásnak – a lotaringiai hercegi család tradicionális emlékmiséjén is részt vett a magyar delegáció.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/a-lotaringiai-hercegek-foldjen/>

2023. 10. 20. Habsburg Ottó élete és öröksége: konferencia és kiállításmegnyitó Szlovéniában - Ljubljana

A Habsburg Ottó Alapítvány Magyarország Ljubljana-i Nagykövetségével és a Magyar Kulturális Központtal együttműködve konferenciát és kiállításmegnyitót szervezett 2023. október 20-án, pénteken 17 órakor a ljubljana-i Liszt Intézetben. Másnap hazafelé Alapítványunk munkatársai Celjébe látogattak. Szlovénia harmadik legnépesebb településén, a magyar történelemből jól ismert Cillei család egykori székhelyén a polgármester és az önkormányzat vezetői fogadtak bennünket.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/bekebeli-oszi-napok-a-monarchia-peremen/>

2023. 10. 26. Szükségek és lehetőségek között – Metternich 250 - Budapest

A Habsburg Ottó Alapítvány és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Stratégiai Tanulmányok

Intézete születésének századik évfordulóján az „Értékek és reálpolitika – Kissinger 100” című konferenciával tisztelgett az egykori amerikai külügyminiszter, nemzetbiztonsági tanácsadó és politikatudós előtt. A májusi tanácskozást 2023. október 26-án Kissinger egyik legfontosabb „hőséről”, Metternich kancellárról szóló – ugyancsak a Ludovikán szervezett – beszélgetés követte.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/szuksegek-es-lehetosegek-kozott-metternich-250/>

2023. 11.17. A páneurópai gondolattól a Maastrichti Szerződésig - Budapest

A Habsburg Ottó Alapítvány és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Stratégiai Tanulmányok Intézete „A páneurópai gondolattól a Maastrichti Szerződésig” címmel konferenciát szervez 2023. november 17-én, pénteken, az NKE Ludovika kampusz Dísztermében.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/maastricht-utan-30-evvel/>

2023. 11.18. Ünnepi vacsora Habsburg Ottó születésének 111. évfordulóján - Budapest

Idén ötödik alkalommal, Habsburg Ottó születésének 111. évfordulóját ünnepeljük a Pesti Vigadóban. Beszédet mond: Christian Schmidt, Bosznia-Hercegovina főképviselője, korábbi szövetségi miniszter.

Beszámoló: <https://habsburgottoalapitvany.hu/emlekvacsora-a-vigadoban-habsburg-otto-szuletesnapjan/>

KOMMUNIKÁCIÓ

2023-ban a korábbi évekhez viszonyítva sűrűbben, nem egyszer havi két hírlevelet is kiküldtünk az Alapítvány tevékenységeiről. A beszámolási időszakban a hírlevélre 1512 fő feliratkozót számláltunk, ami további növekedést jelent a 2022-es 1400 fős listához képest. Ebből közel 300 fő külföldi feliratkozónk van, akik angol nyelven olvashatják hírleveleinket.

A sajtóban is rendszeresen megjelent a Habsburg Ottó Alapítvány, illetve a social media felületeink (Facebook és Instagram) keresztül is növekedett az érdeklődés munkánk iránt.

Facebook oldalunkat 1828 fő követi, nagyrészt magyar nyelvű felhasználó, a többi elsősorban angol, német és francia. Instagram oldalunkat 235 fő követi. Különösen Facebook posztjaink elérése (post reach) és az interakció (engagement) száma egyre növekszik. Átlagosan 700-1700 elért fő között mozognak tartalmaink. Honlapunk látogatóinak 60%-a 35 év alatti fiatal. Ez utóbbi jól mutatja, hogy Habsburg Ottó gondolatainak, az általa képviselt eszméknek a fiatalok számára is van üzenete. Habsburg Ottó szellemi otthona, a Nemzetközi Páneurópai Unió osztrák ága (Paneuropabewegung Österreich) 2022 márciusában tette közzé azt a videót a YouTube csatornáján, amely Habsburg Ottó 2003-as bregenzi és 2005-ös wolfurti előadásából közöl részleteket Über Putin: Wie Otto von Habsburg ihn einschätzte címmel. A videóban olyan meglátások szerepelnek a 2000-es évek elejéről, amelyek ma joggal számíthatnak nagy érdeklődésre. A videót magyarul feliratozva közzétettük a saját csatornánkon, ami egészen hamar felkapott lett, több médium is átvette és hivatkozott rá, és számunkra is váratlanul magas látogatottságot hozott, ma több mint 66.000 megtekintésnél tart. Ez érdekes példa arra, amikor egy közgyűjteményi tartalom is virálissá tud válni.

Honlapunk magyar, angol és német nyelven elérhető. A német nyelvű fordításokat Krasznai Réka, külső tolmács és fordítóval készítettük el. Honlapunkhoz kapcsolódó karbantartási, fejlesztési munkákat illetően az alapítvány kommunikációs partnerével, a Salt Communications Kft-vel működünk együtt, a levelezőrendszerünket pedig a Nettower Kft. tartja karban.

Válogatás a Habsburg Ottó Alapítvány 2023-bas sajtómegjelenéseiből:

- Évkezdet a gyűjteményben
<https://magyarnemzet.hu/lugas-rovat/2023/02/apja-iv-karoly-az-akasszatok-fol-a-kiralyokat-petofi-verset-is-megtanította-habsburg-ottonak-madeira-szigeten>
<https://www.atv.hu/belfold/20230123/gulyas-ma-habsburg-otto-uzenete-minden-korabbinal-aktualisabb>
<https://hirtv.hu/kultura/digitalisan-is-elheretove-tettek-habsburg-otto-szellemi-orokseget-2562359>
<https://index.hu/belfold/2023/01/23/gulyas-gergely-miniszterelnokseg-habsburg-otto-alapitvany-tortenelem/>
- Konferencia az Élysée-szerződés 60. évfordulója alkalmából
<https://www.uni-nke.hu/hirek/2023/02/10/60-eve-az-egyuttmukodes-peldaja?fbclid=IwAR1hjBNcFtgKe6xdeU68f-GOUrr079csLrw1y6zK7nWV1vYtnKMBwJWSTsM>
<https://magyarnemzet.hu/kulfold/2023/02/magyarorszag-a-nemzettarsait-felto-anyaorszagkent-is-tekint-a-haborura>
- Rubicon-est IV. Károly, az utolsó magyar király életére emlékezve
<https://ujvarosonline.hu/tarsadalom/iv-karoly-jo-szandek-es-balsors>
- IV. Károly emlékkiállításunk Gyulán mutatkozik be
<https://www.gyulatelevizio.hu/2023/04/07/szamuzottkent-madeiran/>
<https://gyulaikastely.hu/esemeny/szamuzottkent-madeiran-emlekkiallitas/>
<https://www.gyulaihirlap.hu/149264-szamuzottkent-madeiran>
<https://behir.hu/gyulan-megnyilt-a-karoly-kiraly-kiallitas-uralkodokent-volt-szamuzott-madeiran>
<https://www.beol.hu/helyi-kultura/2023/04/szamuzottkent-madeiran-a-35-evesen-elhunyt-kiraly-emlekere-nyilt-kiallitas-gyulan-galeriaval>
- Amikor a jövő elkezdődött – Az Európai Unió történetének tanulságai
<https://hirtv.hu/ahirtvhirei/varga-judit-a-kormany-minden-nap-azert-dolgozik-hogy-europa-keresztény-legyen-2567380>
<https://www.uni-nke.hu/hirek/2023/05/09/az-integracio-multja-es-jovoje-europa-nap-az-nke-n>
<https://hirklikk.hu/kozelet/varga-judit-a-kormany-minden-nap-azert-dolgozik-hogy-europa-keresztény-legyen/415254>
https://hirtv.hu/napi_aktualis/majus-9-en-unneplik-az-europai-beket-es-egyseget-2567260
https://mandiner.hu/cikk/20230510_nem_kene_megvarni_mig_a_strategiat_pekingben_moszkvaban_vagy_washingtonban_helyettunk_meghozzak_prohle_gergely_a_vilagrendben_video
https://mandiner.hu/cikk/20230514_eu_prohle_gergely_vilagrend_mandiner
- Egerbe érkezett „Életút és örökség” kiállításunk
<https://eger.egyhazmegye.hu/hirek/hirek-200/eletut-es-orokseg-cimmel-nyilt-habsburg-otto-eletutjat-bemutato-tarlat-egerben>
<https://eger.egyhazmegye.hu/hirek/galeria/291>

- https://okgyk.katolikus.hu/inc/irasok/Habsburg_Ott%C3%B3_Megh%C3%ADv%C3%B3.pdf
- <https://katteka.hu/video/tarlat-nyilt-habsburg-otto-eletutjarol>
- Beszélgetés az utolsó magyar királyról a gyulai Almásy-kastélyban
<https://behir.hu/jo-szandek-es-balsors-evadzaro-konyvbemutato-a-gyulai-szabadegyetemi-sorozatban>
  - A reálpolitika vonzásában – Henry Kissinger 100
<https://hirnavigator.hu/hir/5237056-prohle-gergely-metternich-250-kissinger-100-a-realpolitik-vonzasaban>
<https://www.uni-nke.hu/hirek/2023/05/30/az-europai-realista-henry-kissinger>
<https://index.hu/kulfold/2023/05/28/orosz-ukran-konfliktus-vlagyimir-putyin-henry-kissinger-emil-brix-ausztria-oroszország-ukrajna-haboru-diplomacia/>
https://mandiner.hu/cikk/20230530_metternich_250_kissinger_100_a_realpolitik_vonzasaban
  - Közép-európai együttműködés a háború árnyékában
<https://novekedes.hu/hirek/orban-balazs-europanak-katonailag-is-meg-kell-vedenie-magat>
<https://magyarnemzet.hu/belfold/2023/06/a-kozep-europai-oroszok-a-nyugati-vilag-sikereiben-erdeltek>
<https://www.uni-nke.hu/hirek/2023/06/07/a-kozep-europai-oroszok-a-nyugati-vilag-sikereiben-erdeltek>
https://hirtv.hu/ahirtvhirei/napindito-europa-otthon-kezdodik-es-nem-brusszelben-2569048?fbclid=IwAR3Zn2g-sJIsoYxJtrlmcr7FiU0TQv-KWQyom-dL4WvutN9c8R2_gKHEZd8
  - Törékeny történelem. A Habsburg-család és Herend: kiállítás a Herendi Porcelánművészeti Múzeumban
<https://hirado.hu/extra/kultura/cikk/2023/06/30/torekeny-tortenelem-a-habsburg-csalad-es-herend-cimmel-nyilt-kiallitas-a-herendi-porcelanmuveszeti-muzeumban>
<https://herendheviz.hu/esemenyek/torekeny-tortenelem-a-habsburg-csalad-es-herend>
<https://mediaklikk.hu/agenda/video/2023/06/30/agenda-2023-junius-30/>
<https://www.veszpremtv.hu/torekeny-tortenelem-3/>
  - Két szuverén politikai gondolkodó – Beszélgetés Habsburg Ottó és Bibó István Európa-felfogásáról Győrben
<https://www.gyoriszalon.hu/news/18144/102/Habsburg-Ott%C3%B3-Bib%C3%A9-Bib%C3%B3-Istv%C3%A1n-Eur%C3%B3pa-felfog%C3%A1sa?fbclid=IwAR3YKUitSQfBqRhUF3LgFG03t7LvtXCQmA-VHhg-OjCAniENWBZhXN06YWn8>
<https://www.gyorplusz.hu/gyor/habsburg-otto-emlekkiallitas-nyilt-az-egyetem-jogi-karan/?fbclid=IwAR1X3MBZy5KrUojmcwaPiQkSMfPE1HV1Bf7NA7x5LxrHyNNgIEOUfANYbsw>
<http://rs1.szif.hu/eltegyor/paragrafus/az%20ujstag/oktober/habsburg.htm>
  - Habsburg Ottó élete és öröksége: konferencia és kiállítás megnyitó Szlovéniában
https://www-rtvslo-si.translate.google.com/translate/evropa/zadnji-kronski-princ-je-bil-podpornik-demokracicne-in-zdruzene-evrope/688552?_x_tr_sl=sl&_x_tr_tl=hu&_x_tr_hl=hu&_x_tr_pto=wapp
  - A páneurópai gondolattól a Maastrichti Szerződésig

<https://hirado.hu/belfold/cikk/2023/11/17/boka-janos-elfogadjuk-az-europai-kozosseg-alapveto-szabalyait-de-azokat-szamon-kerjuk-az-intezmenyeken-is>
<https://demokrata.hu/magyarorszag/magyarorszag-elfogadja-az-europai-kozosseg-szabalyait-de-szamon-is-keri-azokat-755812/>

- egyéb megjelenések:

- o https://mandiner.hu/cikk/20230428_igy_beszelt_habsburg_otto_putyinrol
- o <https://magyarnemzet.hu/kultura/2023/11/soha-nem-latott-fenykepek-habsburg-otto-kulonleges-eleterol-a-kiralyi-csaladrol-es-a-szamuzezes-eveirol>
- o <https://kultura.hu/soha-nem-latott-fenykepek-habsburg-otto-kulonleges-eleterol/>
- o <https://hetiortepan.capacenter.hu/habsburg-otto-fiatalsga/>
- o <https://fidelio.hu/konyv/soha-nem-latott-fenykepek-habsburg-ottorol-egy-ujonnan-megjelent-kotetben-180071.html>

ÖSSZEGZÉS

Összességében elmondható, hogy a Habsburg Ottó Alapítvány 2023-ban továbbra is magas szakmai színvonalon folytatta közhasznú tevékenységét, azaz a rábízott hagyaték feldolgozását, Habsburg Ottó szellemi örökségének közzétételét. A különböző szakterületeken tekintélyt szerzett kollégáink szakmai kapcsolatai révén egyre szorosabb együttműködés alakul ki a hazai és külföldi intézményrendszerrel, és ez hozzájárul munkánk sikeréhez, további kutatási területek felméréséhez, Habsburg Ottó életművének szélesebb körű megismertetéséhez.

A közép-európai régió sajátosságainak vizsgálata, a térség helyzetének elemzése európai uniós kontextusban éppúgy aktuális, mint a kereszténydemokrácia jelenlegi helyzetének összevetése Habsburg Ottó és az Európai Közösség alapító atyáinak eszméivel. Rendezvényeink általános tapasztalata, hogy névadónk történelmi alakjának hitelessége előmozdítja ezirányú törekvéseinket. A 2023-as évben több olyan személy esemény évfordulóját ünnepeltük, amely jó alkalmat kínált, és hozzájárult ahhoz, hogy Habsburg Ottó szellemi örökségének és tárgyi hagyatékának megőrzése érdekében végzett munkák széles körben ismerté váljon hazánkban és külföldön is. A növekvő érdeklődés megerősíti, hogy Alapítványunk a közfeladatait az eredeti céloknak megfelelően sikeresen végzi.